

Maandoverzicht no. 10-1966

(Tijdvak 1-10-1966 t/m 31-10-1966)

I N H O U D
 =====

	Blz.
<u>I. Communisme Internationaal</u>	
Het Chinese kamp valt uiteen	1
Noord-Vietnam: eigen strijdmethoden	2
Noord-Korea: onafhankelijkheidsverklaring	5
De CP-Japan: geen demarcatielijn	7
 <u>II. Activiteiten van de Communistische Partij Nederland</u>	
De CPN en de kabinetscrisis	11
Partijbestuurszitting 24/25 oktober	11
Kamercommissies	13
De autonomie-politiek van de CPN	14
De pro-Chinese oppositie	18
 <u>III. Activiteiten van de communistische hulporganisaties</u>	
Agitatie tegen de NAVO	19
Agitatie inzake Vietnam	20
8e NVB-congres in voorbereiding	23
De OPSJ in concurrentie met "Provo"	24
Culturele uitwisseling	25
 <u>IV. Andere groeperingen</u>	
Agitatie tegen de NAVO	27
Internationale solidariteitsconferentie inzake Vietnam	29
"Petitionnement Vietnam"	30
6e SJ Congres	30
Provo-activiteiten	31
"Links" biedt PvdA basisprogramma '67 aan	32
 <u>Stakingsoverzicht oktober 1966</u>	34
 <u>Agenda</u>	35

H O O F D S T U K I

COMMUNISME INTERNATIONAAL

Het Chinese kamp valt uiteen

In de twee jaar die verlopen zijn sinds de afzetting van Chroestsjow (in oktober 1964) is de scherpe breuklijn in de communistische wereld over een aanmerkelijke lengte weer vervaagd. Zag het er twee jaar geleden nog naar uit, dat de CP-China erin zou slagen haar invloed te consolideren over een hecht blok van revolutionaire partijen tegenover het door onderlinge tegenstellingen en interne kritiek verzwakte Sowjet-blok, nu blijken de verhoudingen radicaal gewijzigd: terwijl het prestige van het Sowjet-blok - bij alle blijvende verdeeldheid - in aanzienlijke mate is hersteld, hebben de Chinezen hun positie praktisch volledig verspeeld.

In november 1965 eisten de Chinezen - die toen al met geduchte tegenslagen te kampen hadden - dat eindelijk een ideologische en organisatorische demarcatielijn zou worden getrokken tussen het revolutionaire marxisme-leninisme en het revisionisme. Verschillende, en niet de minst belangrijke, partijen uit het Chinese kamp hebben aan deze eis niet wensen te voldoen. Noord-Korea heeft zich sindsdien onafhankelijk verklaard. Noord-Vietnam schijnt de materiële steun van de Sowjet-Unie te verkiezen boven de voorlezing uit de werken van Mao door de Chinezen. De CP-Japan heeft zich, met alle reserve ten aanzien van het revisionisme, van Peking afgewend en zich bereid verklaard een praktisch bondgenootschap met Moskou aan te gaan.

Slechts Albanië, de onbetekenende CP van Nieuw-Zeeland en een aantal marxistisch-leninistische splintergroepen van twijfelachtige waarde behoren derhalve op dit ogenblik nog onvoorwaardelijk tot het Chinese kamp (hoewel de Albanezen opmerkelijk lang gearzeld hebben zich uit te spreken over de in China woedende "culturele revolutie").

Er is daarmee in de communistische wereld een nieuw patroon van loyaliteiten ontstaan, waarbij de politiek-ideologische tegen-

stellingen tussen de "revolutionaire" en "revisionistische" partijen meer en meer op de achtergrond raken en de houding ten opzichte van de oorlog in Vietnam bepalend is geworden voor de onderlinge verhoudingen. Het effect daarvan is tot dusverre, dat - in de daarvoor geijkte code-termen - de aantrekkingskracht van de door de Sowjetleiders gepropageerde idee van een "gezamenlijk front" tegen het Amerikaanse imperialisme sterker blijkt dan de Chinese idee van de "demarcatielijn".

Noord-Vietnam: eigen strijdmethoden

De positie van Hanoi tussen Moskou en Peking is sinds het uitbreken van het Sino-Sowjet-conflict, als gevolg van een tegenstrijdigheid van belangen en van tegenstellingen tussen verschillende georiënteerde fracties in de partijleiding, altijd weinig stabiel geweest. Na een periode waarin subtiele formuleringen van het partij-standpunt slechts lieten raden naar welke zijde de partij neigde over te hellen en een periode - in 1964 - waarin het pleit beslist scheen ten gunste van Peking, is vanaf begin 1965 weer een toenemende tendens te bespeuren geweest zich aan de dominerende invloed van de Chinezen te onttrekken - met erkenning van de juistheid in het algemeen van Pekings revolutionaire ideologie, maar aan de andere kant in het besef van onmisbaarheid van Moskou's militaire, technische en economische steun.

Uiteraard zijn de Chinezen met deze laatste ontwikkeling van het begin af aan bitter weinig ingenomen geweest. Destijds, in februari 1965, toen Sowjet-premier Kosygin op het punt stond naar Hanoi te reizen voor een eerste contact, waarschuwde Peking de CP van Noord-Vietnam reeds in een telegram: "Onze twee partijen en landen zullen onze eenheid en vriendschap verstevigen door met nog meer vastberadenheid te strijden tegen de Amerikaanse imperialisten, de buitenlandse reactionairen en de moderne revisionisten". Het was een vergeefse waarschuwing die later bij verschillende gelegenheden moest worden herhaald, zoals in maart van dit jaar, toen zowel de Noord-Vietnamezen als de Noord-Koreanen - tegen de zin van de Chinezen - een delegatie zonden naar het XXIIIe CPSU Congres en de Chinese pers schreef, dat geen ware marxisten-leninisten vriendschappelijke relaties konden onderhouden met de moderne revisionisten - ook niet uit

opportunistische overwegingen - omdat daardoor het volk van de Sowjet-Unie en de volkeren van de wereld verder misleid zouden worden . . .

Peking vreest, uiteraard, dat de Vietnamezen zich met het aanvaarden van grootscheepse wapenhulp uit Moskou, ook zullen conformeren aan de politieke standpunten en de diplomatieke bewegingen van de Sowjet-leiders, waardoor aan de propagandistische en politieke bedoelingen van de Chinezen met de oorlog in Vietnam te kort zou kunnen worden gedaan. Vandaar, dat Peking de Russische wapenhulp aan Hanoi bagatelliseert en er op hamert, dat niet de bewapening, maar "het volk" de beslissende factor is in elke oorlog, mits het volk de oorlog voert met de juiste instelling en volgens de juiste strategie en tactiek.

En dit laatste - de strategie en de tactiek van een "volksoorlog" - kan men slechts leren van de Chinezen.

Het kwam gelukkig zo uit, in de zomer van 1965, dat het twintig jaar geleden was, dat de Chinezen - volgens de terminologie van Peking in "de verzetsoorlog tegen Japan" de overwinning behaalden, waartoe de communistische legers, opererende volgens de door Mao Tse-toeng ontworpen tactiek, in niet geringe mate hadden bijgedragen. De herdenking van dit feit gaf de Chinese leiders de gelegenheid Mao's geschriften over de oorlogvoering nog eens in extenso te publiceren, voorzien van de aanwijzing, dat de theorie van de volksoorlog, ontwikkeld door Mao Tse-toeng, niet alleen van beslissend belang was geweest voor het Chinese volk, maar het nog was voor de volkeren van de hele wereld in hun strijd tegen het Amerikaanse imperialisme en in het bijzonder voor de onderdrukte volkeren van Azië, Afrika en Latijns Amerika die voor hun vrijheid streden.

Onder de commentaren die in deze tijd op Mao's theorieën verschenen, trok vooral een artikel van de aandacht vanwege de kennelijke bedoeling alle revolutionairen (dus ook de Vietnamezen) Mao's tactiek in te scherpen en vanwege de oorlogszuchtige uitdagingen aan het adres van "imperialisten en revisionisten".

De strategie van Mao Tse-toeng, aldus was de strategie van een (vooral) langdurige volksoorlog. De wetenschappelijke analyses van Mao hadden namelijk uitgezezen, dat langdurige inspanningen nodig waren om geleidelijk aan de sterkte van de vijand afbreuk te doen en eigen zwakheid in kracht te doen verkeren. In dit proces van zich wijzigende krachtsverhoudingen waren drie fasen te onderscheiden, n.l. de fase van het strategisch defensief,

de fase van de strategische impasse en de fase van het strategisch offensief. Vooral in de eerste fase ging het erom alle krachten van het volk te mobiliseren in een volksfront, het volksregiem te vestigen in "landelijke basisgebieden" buiten het onmiddellijke bereik van de vijand en intussen de vijand zoveel mogelijk afbreuk te doen in een guerilla-strijd.

Kenmerkend voor deze fase was - uiteraard - de overmacht van de tegenstander. Strategisch had men dan ook te rekenen met een strijd van misschien "één tegen tien". Tactisch echter diende men telkens zijn krachten te concentreren tot een vijf-, zeven-, of tienvoudige overmacht op de vijand per gevecht (de tactiek van "tien tegen één").

In de tweede fase - de fase van het machtsevenwicht - diende naast de guerilla ook een geregelde oorlog te worden gevoerd en kon men zich werpen op de kleine en middelgrote steden.

Eerst in de derde en beslissende fase kon de geregelde oorlog de guerilla praktisch vervangen en de overwinning voltooid worden met de verovering van de grote steden.

Ook volgens hadden de ervaringen van de Chinese revolutie bewezen, dat deze theorie van de volksoorlog volledig in overeenstemming was met de objectieve wetten die zulke oorlogen beheersten en onfeilbaar zeker tot de overwinning voerde. Ze gold dan ook voor de revolutionaire strijd van alle onderdrukte volkeren. 's betoog impliceerde bovendien de boodschap aan het adres van de Vietnamezen, dat hun oorlog een langdurige volksoorlog was in de eerste fase, waarop alle specifieke voorschriften van Mao (het volksfront, de landelijke basisgebieden, de guerilla, de strategie van "één tegen tien" en de tactiek van "tien tegen één") van toepassing waren.

Het bleek evenwel, dat de Vietnamezen zich deze conclusies niet wensten te laten opdringen. Op een geheime legerconferentie die in mei van dit jaar moet zijn gehouden, maar waarvan het besprokene eerst in de loop van de zomer werd gepubliceerd, verwierp partijsecretaris

(waarschijnlijk in een confrontatie met de pro-Chinese fractie) de Chinese strategie in bewoordingen die ergernis en geprikkeldheid over Pekings bemoeizucht verrieden en waaruit bovendien bleek, dat de verstandhouding met Peking reeds zozeer verslechterd was, dat de Chinezen op hun beurt kon worden voorgehouden met welke (betere) tactiek zijzelf in het verleden door de Vietnamezen verslagen waren (!)

wees de defensieve strategie van de hand.
"Wij kunnen de revolutionaire ervaring van andere landen

niet automatisch in onze situatie toepassen", zei hij. "Het volk van Vietnam heeft in een strijd van duizenden jaren tegen buitenlandse vijanden zijn eigen strijdmethoden ontwikkeld." (Hij verwees daarbij naar de overwinningen die behaald waren door koning Quang Trung - die nota bene in 1789 de Chinezen verslagen had in een slag bij Dong Da.) "Wij hebben altijd een agressieve en offensieve tactiek gevolgd en nimmer een defensieve tactiek. Wij hebben ons daarbij nooit gestoord aan een numeriek overwicht van de vijand. Soms is de verhouding wel één tegen één geweest, of één tegen tien of nog meer en hebben we toch gewonnen . . ."

een lid van het politiek bureau, luchtte zijn ontstemming over de Chinese raadgevingen niet minder duidelijk:

"Er zijn er", zei hij, "die bij elk bericht over de sterkte van de vijand - zonder de feitelijke situatie te analyseren - weten te vertellen hoeveel fasen er in onze revolutionaire strijd te onderscheiden zijn en in welke fase we ons precies bevinden. Dat zijn dezelfde die de wijsheid verkondigen, dat wij slechts mogen strijden met een overwicht van tenminste zeven tegen één of negen tegen één enzovoort. Het zijn een soort waarzeggers die bovendien de beweging voorwaarts schuwen."

Generaal de Noordvietnamese minister van defensie, verklaarde bovendien in het partijblad "Hoc Tap", dat de Vietnamese volksoorlog zich had ontwikkeld overeenkomstig de specifieke wetten van de Vietnamese oorlogssituatie. Hij maakte duidelijk, dat deze in velelei opzicht verschilde van de Chinese situatie van destijds, want de oorlog in Vietnam, schreef hij, was immers de oorlog van een klein volk op een beperkt grondgebied.

Uit deze en soortgelijke uitlatingen blijkt, dat de Vietnamezen geen groot vertrouwen meer stellen in de Chinezen, die zij er mogelijk van verdenken gaarne te zien (met hun eigen bedoelingen of met het oog op de vervulling van Mao's profetieën) dat de oorlog zoveel mogelijk gerekt wordt. Zij verklaren hun "eigen weg" te zullen gaan, die echter - al hebben zij hun veroordeling van het Chroestsjowse revisionisme niet herroepen - geneigd is naar Moskou af te buigen.

Noord-Korea: onafhankelijkheidsverklaring

Noord-Korea, voorheen - naast Albanië - wellicht China's meest trouwe bondgenoot, heeft zich eveneens in de loop van dit jaar uit het Chinese kamp losgescheurd en zich welbewust en openlijk onafhanke-

lijk verklaard.

Evenals de Vietnamezen, die op de dag zelf van de afzetting van Chroestsjow hun polemieken tegen Moskou staakten, hadden de Koreanen al sinds oktober 1964 hun positie in het conflict tussen Moskou en Peking zoveel mogelijk in het midden gelaten, nadat zij Moskou kort tevoren nog hadden beschuldigd van pogingen hen om te kopen met economische steun en in Pyongyang een pro-Sowjet fractie aan de macht te brengen. Vooral echter sinds de besprekingen met Kosygin in februari 1965, die kennelijk mogelijkheden hadden geopend voor een betere verstandhouding zonder dat daarbij van Pyongyang vernederende verklaringen werden geëist, was het steeds duidelijker geworden, dat de Koreanen hun positie tegenover de zich luidruchtig en heerszuchtig opdringende Chinezen wensten te herzien. Vanaf oktober 1965 had het er enkele maanden lang naar uitgezien, dat zij doende waren een standpunt te formuleren dat zowel Peking als Moskou verdelenderwijs recht zou doen, een poging die verschillende verwijten van Chinese kant uitlokte, eerst in verband met de Koreaanse deelname aan het XXIIIe CPSU Congres, en later bij gelegenheid van de zestiende verjaardag van het uitbreken van de Koreaanse oorlog, toen Peking waarschuwde, dat "de leiders van de CPSU samenspannen met de Amerikaanse imperialisten tegen de revolutionaire zaak van het Koreaanse volk en de andere Aziatische volkeren".

De Koreaanse onafhankelijkheidsverklaring kwam tenslotte op 12 augustus in de vorm van een hoofdartikel in het partijblad "Nodong Sinmun", dat Peking weliswaar niet met name noemde, maar waarin toch duidelijk werd vastgesteld, dat de Chinezen niet het recht hadden zich te presenteren als de leiders van de communistische wereld en zich op die vermeende titel te mengen in de aangelegenheden van andere partijen.

De theorieën van elke partij hadden slechts betekenis voor de eigen situatie van die partij en mochten niet worden opgedrongen aan andere partijen in andere situaties, aldus het artikel. Het was dan ook ontoelaatbaar, dat een grote partij haar positie misbruikte om een kleine partij (Korea!) en een partij van een kapitalistisch land (Japan) te pressen haar politiek te volgen. (Voorheen zou een dergelijke opmerking voor Moskou bedoeld zijn geweest; ook nu bevatte ze kennelijk een waarschuwing aan het adres van de Russen, maar - gezien de omstandigheden - vooral toch aan het adres van de Chinezen.)

Hoewel ook Moskou verweten werd, tot dan toe nog te weinig effectieve steun te hebben verleend aan de Vietnamezen in hun strijd tegen de Amerikaanse agressors, accepteerde het artikel Moskou's idee van een "gezamenlijk front" tegen het imperialisme als de voor het ogenblik meest dringende zaak, waarvoor alle andere hangende kwesties opzij geschoven dienden te worden. Immers, wanneer de Amerikanen op het Vietnamese strijdtoneel niet met gebundelde krachten tegemoet werden getreden was het gevaar niet denkbeeldig, dat de socialistische landen achter elkaar door het imperialisme opgeslokt zouden worden . .

Hoeveel deze gewijzigde stellingname van Pyongyang Moskou waard was bleek wel hieruit, dat Radio Moskou en de Sowjetpers aan de Koreaanse publicaties terzake grote aandacht besteedden en daarbij de kritiek op het eigen huis maar al te graag op de koop toe namen. Begin oktober bazuinde Radio Moskou het uit, dat volgens de voorzitter van de Koreaanse CP, het moderne revisionisme een ernstig gevaar bleef voor de internationale communistische beweging, maar dat het linkse opportunisme voor afzonderlijke partijen en voor de hele beweging een niet minder ernstige bedreiging kon gaan vormen - het linkse opportunisme, dat geen rekening hield met zich wijzigende omstandigheden en het volk met superrevolutionaire leuzen tot extremistische activiteiten opjoeg, het linkse opportunisme dat de revolutionaire krachten opsplijste en een belemmering vormde voor een gezamenlijk front tegen de voornaamste vijand . . .

Moskou mocht tevreden zijn. Zoveel was al gewonnen.

De CP-Japan: geen "demarcatielijn"

De eerste tekenen van een breuk tussen de CP-Japan en de CP-China werden opgemerkt in april van dit jaar, onmiddellijk nadat algemeen-secretaris in Tokio was teruggekeerd van een reis langs Hanoi, Pyongyang en Peking, waar hij, zoals achteraf duidelijk werd, besprekingen had gevoerd over de wenselijkheid van een gewijzigde evaluatie van de Russische Vietnampolitiek. Onder druk van Peking had de CP-Japan de uitnodiging tot het bijwonen van het XXIIIe CPSU Congres nog afgewezen, zij het in termen die al deden vermoeden, dat de tot dan toe felle anti-Sowjet stemming van de Japanners enigszins bekoeld was. De kennelijk teleurstellende uitslag van de besprekingen met de Chinese leiders echter, het contact met de reeds in een

nieuwe richting denkende Noord-Koreanen *) en Noord-Vietnamezen en tenslotte de confrontatie, bij thuiskomst, met een ultra-linkse splinterpartij met een kritiekloos "Chinees" program deden Miyamoto plotse-ling en publiekelijk overstag gaan.

Het Vierde Plenum van het Centraal Comité van de partij, gehouden tegen eind april, nam weliswaar afstand van het moderne revisio-nisme, maar besloot aan de andere kant zich in te zetten voor een bun-deling van alle anti-imperialistische activiteiten van de communis-tische beweging. In verband hiermee werd herinnerd aan de aanbevelin-gen in de Verklaring van Moskou (1960) met betrekking tot het houden van besprekingen tussen partijen onderling ter oplossing van voorko-mende meningsverschillen. "Door zulke besprekingen zouden de CP-en tot gelijke inzichten komen en het eens kunnen worden over een geza-menlijk optreden in kwesties van gemeenschappelijk belang." (In mei vertrok een Japanse partijdelegatie naar Roemenië en Hongarije.)

Te beginnen met het Vierde Plenum werd de CPJ verregaand ge-desinificeerd. De portretten van Mao Tse-toeng werden uit de partij-gebouwen verwijderd. Het partijblad "Akahata" staakte de publicatie van Chinese radioprogramma's. Er werden opvallend minder Chinese ar-tikelen en nieuwsberichten in de partijpers overgenomen. (In januari ontleende "Akahata" 55% van de nieuwsberichten aan NCNA (China), 35% aan TASS (Sowjet-Unie) en 10% aan KCNA (Noord-Korea), in mei/juni 35% aan TASS, 25% aan NCNA en 20% aan KCNA.) Over de Chinese "cultu-rele revolutie" werd met geen woord gerept.

Tegelijkertijd werd een "offensief op twee fronten" geopend, enerzijds tegen de langer bestaande rechtse "anti-partijgroep" (pro-Moskou) onder leiding van _____ en anderzijds tegen de nieuw-gevormde linkse splintergroep (pro-Peking) onder leiding van _____

. Volgens "Akahata" waren de afwijkingen van deze revisionisten en dogmatisten even verderfelijk en kwamen zij hierin overeen, dat zij blindelings de opvattingen van buitenlandse partijen overnamen. Zij verafgoodden in slaafse volgzzaamheid de leiders van de CPSU of de CP-China en hechtten soms meer waarde aan de publicaties van deze bui-tenlandse partijen dan aan de klassieke geschriften van het marxisme-

*) Het gemeenschappelijke communiqué dat na afloop van de besprekingen in Pyongyang werd uitgegeven, pleitte voor eenheid van het commu-nistische kamp en waarschuwde tegen dogmatisme en tegen inmenging in interne aangelegenheden van partijen.

leninisme of de publicaties van de Japanse CP.

Het bijzondere punt in de nieuwe en onafhankelijke politiek van de Japanners was echter de onderstreping van de noodzaak van een gemeenschappelijk front van alle marxisten-leninisten met de (overigens verderfelijke) revisionisten tegen de Amerikaanse imperialisten en de afwijzing van de Chinese idee van een organisatorische demarcatielijn tussen revolutionairen en revisionisten.

In een "Akahata"-artikel van 8 augustus, dat ook in de Westerse pers nogal opzien baarde vanwege zijn ongewone formuleringen, heette het hierover:

De marxisten-leninisten hebben de plicht een principieel juist standpunt in te nemen met betrekking tot de kwestie van eenheid van actie met opportunisten en revisionisten in verband met de bestaande situatie en de eisen van de massa; zij dienen hen op een juiste wijze in te schakelen in de strijd voor de overwinning van het revolutionaire marxisme.

Tegen het bezwaar van de Chinezen tegen een dergelijk eenheidsfront voerden de Japanners aan, dat ook Lenin zelf de linkse sectaristen had bekritiseerd, die zich (in het begin van de twintiger jaren) verzet hadden tegen een internationaal eenheidsfront met de socialisten van de Tweede Internationale, omdat daardoor naar hun mening de positie van deze revisionisten zou worden versterkt. Volgens Lenin ging het er in de eenheidsfronttactiek niet om of het revisionisme al dan niet begunstigd zou worden, maar of de strijd van de massa tegen het grote kapitaal versterkt werd.

De achterliggende gedachte - die soms vrij duidelijk door de formuleringen van het "Akahata"-artikel heen schemerde, was dat van alle socialistische landen eigenlijk alleen de Sowjet-Unie in staat was in een beslissende mate bij te dragen tot een overwinning op de imperialisten in Vietnam en dan ook als deelneemster in het gezamenlijke front geprest moest worden inderdaad een beslissende bijdrage te leveren. Daarom moest de Chinese eis van een organisatorische demarcatielijn tussen revolutionairen en revisionisten worden afgewezen (al was de eis van een ideologische demarcatielijn terecht gesteld):

"Wat zou het betekenen", aldus "Akahata", "als de kwestie van de noodzaak van een ideologische en politieke scheidslijn met het revisionisme gekoppeld werd aan de kwestie van een organisatorische demarcatielijn en dus de partij, de regering en het volk van de Sowjet-Unie uitgesloten werden van het internationale eenheidsfront tegen

het imperialisme op grond van de gedachte, dat er geen sprake kan zijn van een gezamenlijke actie met de revisionisten? Dat zou neerkomen op dogmatisme en sectarisme. Het zou betekenen dat vanwege een definitieve scheuring in de communistische beweging het revisionisme nauwelijks meer te overwinnen zou zijn. Het zou betekenen dat wij in het andere uiterste zouden vallen, namelijk in opportunisme en scheurmakerij."

Daarmee was de positie van de CP-Japan genoegzaam getekend.

Besluit

De wijziging in de politiek van de Noord-Koreanen, de Noord-Vietnamezen en de Japanse communisten in verband met de oorlog in Vietnam, met zulk een duidelijk effect voor wat de relaties met Moskou en Peking betreft, is stellig mede de uitslag van een interne strijd tussen leidende fracties in de partijen zelf. In alle drie gevallen - het meest duidelijk wel in het geval van de CP-Japan, waarover uiteraard meer bekend is kunnen worden dan over de partijen achter het bamboegordijn - hebben de extreem-linkse, "Chinese" fracties het - tijdelijk? - verloren van de meer gematigde en vooral meer realistische groeperingen. Wellicht is deze interne partijstrijd een onderdeel van een meer algemene beweging in de Aziatische communistische partijen, waar het échec van de CP-China in een reeks (buitenlandse) politieke affaires in 1965 en 1966 een grote indruk moet hebben gemaakt. Mogelijk ook is zo'n zelfde strijd in de hogere échelons van de CP-China de eigenlijke aanleiding geweest tot de rampzalige "culturele revolutie".

Dat de voorstanders van een meer realistische politiek in China verslagen zijn door de "superrevolutionairen" terwijl in Korea, Vietnam en de CP-Japan de ontwikkeling juist in een tegengestelde richting is gegaan, zou dan de werkelijke betekenis zijn van het nagenoeg volledige isolement waarin Peking nu verkeert.

H O O F D S T U K I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

De CPN en de Kabinetscrisis

Onmiddellijk na het demissionair worden van de regering stelde "De Waarheid" in een commentaar dat de oorzaak van de crisis moest worden gezocht in het drijven van uiterst rechtse krachten - "de grote monopolies en kapitaalmagnaten" - gericht op beperking van de loonstijging en verhoging van prijzen en belastingen. De socialistische ministers in dit overigens rechtse kabinet, aldus het blad, waren al te bereid aan hun wanstaltige eisen tegemoet te komen. Toen echter de in het NVV georganiseerde arbeiders en ook die daarbuiten niet van zins bleken hiermee genoeg te nemen, gold voor deze rechtse krachten alleen nog maar "het direct en op schaamteloze wijze opleggen van hun eigen wil".

Uit deze stellingname blijkt weer eens dat in de communistische visie het parlement niet meer is dan de plaats, waar binnen een bepaalde vorm van klassenstrijd woedt, terwijl de eenheidspolitiek, in het bijzonder ten aanzien van de vakbeweging, niet aan de top maar aan de basis van de organisaties gestalte moet krijgen.

Partijbestuurszitting

Tijdens de zitting van het CPN-partijbestuur op 24 en 25 oktober - de eerste na 11 juni - vormde de kabinetscrisis vanzelfsprekend het belangrijkste punt van bespreking. Uit het verstrekte communiqué blijkt, dat de partijleiding het eerder ingenomen standpunt achteraf sanctioneert door het ontstaan van de crisis toe te schrijven aan die krachten, welke de regeringspolitiek "een ruk naar rechts" wilden geven. Met een optimisme, dat begrijpelijk is (zie onder "Kamercommissies") verklaarde het PB zich voorstander van vervroegde verkiezingen.

De verklaring geeft verder een aantal actiepunten aan, die voor de CPN de inzet zullen vormen van de komende verkiezingen. Zoals in elk communistisch actieprogramma komen "loonsverhoging en prijsverlaging" op de eerste plaats.

Inmiddels was reeds, in een oplage van 450.000, een manifest verspreid, waarin voor het komende jaar een loonsverhoging van minstens 7% werd geëist. Ook anderszins schijnt de partijleiding grotere nadruk

te willen leggen op het bedrijfswerk, daarmee gehoorgevend aan de uitspraak van voorzitter De Groot, dat bij de verkiezingen alleen successen te verwachten zijn indien er acties worden ontwikkeld in de ondernemingen. De CPN-leiding verklaart nu de CAO's te willen hanteren als minimum-norm, waarvan per bedrijf naar boven moet kunnen worden afge-
weken.

Het actiepunt, onmiddellijk hierop volgend, is de eis dat er op de Verenigde Staten druk moet worden uitgeoefend "om zijn koloniale veroveringsoorlog in Vietnam stop te zetten". De Nederlandse regering dient de betrekkingen met het bewind in Zuid-Vietnam te verbreken. Dat dit punt zo hoog op de prioriteitslijst is geplaatst vormt een nieuwe aanwijzing voor het feit dat de CPN zich thans, sterker dan voorheen, betrokken voelt bij de gebeurtenissen aldaar. Zo werden er deze maand opnieuw een aantal betogingen gehouden, die òf door de CPN zelf waren georganiseerd (Zaandam, 15 oktober), òf onder gedeelde verantwoordelijkheid met andere groeperingen, zoals op 1 oktober in Amsterdam en op 29 oktober in Deventer, plaatsvonden.

Het is wel haast zeker dat deze "lijn", die op het in september gehouden "Waarheid"-festival werd ingezet, in de nabije toekomst zal worden doorgetrokken. Dat daarmee tevens het thema "Westduits revanchisme en militarisme" wat op de achtergrond raakt, is een logisch uitvloeisel van deze ontwikkeling. Zo werd de leuze "Geen NAVO-hoofdkwartier in Nederland, buiten de deur" als laatste genoemd in de lijst van actiepunten, die in het communiqué staat vermeld. Overigens blijft de CPN attent op aansluiting bij de in andere kringen levende gevoelens met betrekking tot dit onderwerp. Aan een op 22 oktober in Heerlen gehouden demonstratie werd zelfs deelgenomen door Amsterdamse partijleden. (Zie Hoofdstuk III.)

De aanval van rechts, aldus het communiqué, heeft ook tot doel de omzetbelasting te verhogen, hetgeen tot prijsstijgingen zal leiden en dus zware lasten op de bevolking legt. Hiertegen moet worden opgetreden, evenals voor verlaging van de defensiebegroting, opdat gelden vrijkomen voor sociale voorzieningen en financiële steun aan de gemeenten.

Tijdens een vergadering van de Amsterdamse afdelingsbesturen op 29 oktober, kondigde districtsvoorzitter een verkiezingsconferentie aan ter bespreking van de actie "voor verdere stemmenwinst in de hoofdstad". Afgaande op de inhoud van het communiqué van het

partijbestuur zullen het ontwikkelen van acties in de bedrijven en initiatieven, gericht tegen de oorlog in Vietnam daarbij belangrijke agendapunten vormen.

De juni-onlusten in Amsterdam

Getuige het communiqué hebben de gebeurtenissen van 13 en 14 juni te Amsterdam geen punt van bespreking uitgemaakt. Dit is des te opmerkelijker omdat de recente PB-zitting de eerste was na hetgeen zich toen heeft afgespeeld. Hieruit moet worden geconcludeerd, wat ook bevestigd wordt uit partijkringen, dat het dagelijks bestuur en het secretariaat van de partij het verstandiger hebben geoordeeld om, na alle kwade publiciteit, het aandeel van de Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid (ABWB '58) en van individuele communisten in de onlusten "en petit comité" af te handelen. Naar verluidt heeft dit o.m. geleid tot het heengaan van voorzitter van de ABWB'58, als gesalarieerd bestuurder.

Kamercommissies

Ongetwijfeld wordt het opnemen van communistische Tweede Kamerleden in de commissies voor Buitenlandse Zaken en Defensie, door henzelf en, in het algemeen, door de CPN-leiders beschouwd als een nieuw succes van de sinds 1962 gepousseerde politiek van eenheid van actie met socialisten en "progressieve gelovigen", in juli 1963 door De Groot aangevuld met de introductie van de autonomiegedachte: "de CPN komt als Nederlandse partij op voor de belangen van de Nederlandse werkers". Zeker dit laatste aspect vormt, naast de Sowjet-Russische politiek van vreedzame coëxistentie, een der voornaamste factoren die versnellend werkt op een algemeen proces van een zekere aanvaarding der CPN.

De voorstanders van het opnemen van communisten in de betreffende commissies stelden in hun motivering dat de omstandigheden waren veranderd. Enkele preciseerden dit door te wijzen op de losser wordende band tussen de communistische partijen (i.c. de CPN) en Moskou. Het behoeft geen betoog dat Marcus Bakker deze onverwachte handreiking op zijn manier nader uitwerkte, waarbij hij wees, zoals iedere communistische spreker op forums, teach-ins e.d. dit doet, op "het autonome karakter van de CPN, die alleen aan het Nederlandse volk verantwoording voor haar daden aflegt".

Het partijdagblad "De Waarheid" stelde, in een overigens niet overmatig jubelend commentaar, dat een Kamermeerderheid een besluit heeft genomen "dat in de praktijk al door brede lagen van de bevolking was aanvaard". Het anti-communisme had op de bedrijven al een nederlaag geleden door het opnemen van CPN'ers in ondernemingsraden, pensioenfondsen e.d. Het blad wil de genomen maatregel dan ook eerder zien als een onafwendbare formele aanpassing aan bestaande verhoudingen.

Met voldoening zal men in de CPN terugblikken op de voorbije periode, waarin de zendtijdverlening in 1965, de communistische wethouder in Amsterdam en thans het opnemen in de betreffende Kamercommissies symptomatisch zijn voor "het terugdringen van het anti-communisme". Dat deze verworvenheden uitsluitend tot stand konden worden gebracht met medewerking van democratische partijen in diezelfde vertegenwoordigende lichamen, waarop de communisten in wezen met zoveel dédain neerzien, vormt de ironie in deze ontwikkeling. Voor de CPN is het, hoe dan ook, een nieuw succes, dat wellicht zijn uitwerking op het electoraat in 1967 niet zal missen.

De autonomie-politiek van de CPN

"Elke partij is verantwoordelijk tegenover de arbeidersklasse van haar land en tegenover de gehele communistische beweging."
(Verklaring van 81 CP'en, Moskou 1960)

Opnieuw heeft de CPN-leiding haar partij een stap dieper in het isolement t.o.v. de communistische wereld gevoerd. Tijdens de partijbestuursvergadering van 24 en 25 oktober j.l. is namelijk het besluit genomen de correspondent van "De Waarheid" in Moskou, naar Nederland terug te roepen. Volgens het CPN-dagblad is het partijbestuur hiertoe overgegaan omdat "tegenwoordig in het buitenland snel kennis kan worden genomen van het officiële nieuws uit de Sowjet-Unie", waardoor een vaste correspondent in Moskou thans overbodig zou zijn. Een motivering op zakelijke gronden dus, die echter haar bodem verliest als men bedenkt dat elk zichzelf respecterend dagblad, naast het "officiële nieuws", ook nog waarde pleegt te hechten aan "inside information" en dat bovendien het (ruime) salaris van door de Russen wordt betaald! Ieder die niet geheel en al vreemdeling is in 'Felix Meritis' kent dan ook de ware achtergrond van dit besluit, namelijk dat

, sinds de door de CPN-leiding ingezette autonomie-politiek (met de daaraan verbonden kritiek op de Sowjet-Unie), langzamerhand geheel geïsoleerd is komen te staan in Moskou, hetgeen tot gevolg heeft gehad dat hij in zijn werkzaamheden ernstig werd belemmerd. De opheffing van het sinds januari 1958 bestaande "Waarheid"-correspondentschap te Moskou vloeit dus in werkelijkheid voort uit de slechte verhouding tussen de CPN en de Sowjet-Unie (CPSU). Met deze stap heeft de CPN-leiding haar laatste officiële contact in de socialistische wereld verbroken en aldus haar "onafhankelijkheid van Moskou" weer eens duidelijk geëtaleerd.

De autonomie-politiek van de CPN kwam deze maand ook in de Tweede Kamer enkele malen aan de orde, o.m. bij de wedertoelating van communisten in de commissies van Buitenlandse Zaken en Defensie, een voor de CPN succesrijke beslissing. Fractievoorzitter Marcus Bakker verklaarde dan ook tijdens de algemene politieke beschouwingen dat de autonomie "de blijvende hoeksteen" is van de CPN-politiek. Deze stellingname had z.i. niet alleen nationale betekenis (de CPN is alleen verantwoording schuldig aan het Nederlandse volk!), maar hield ook in dat de Nederlandse CP niet meedeed aan enige poging tot scheuring in de communistische wereldbeweging, zich in tegendeel daar scherp tegen keerde, "zeer concreet tegen de pogingen tot een breuk met de Chinese CP en andere Aziatische partijen". En kennelijk om te voorkomen dat men na deze uitspraak de "autonome CPN" zou kunnen beschuldigen een pro-Peking koers te volgen, voegde de CPN-parlementariër er aan toe:

"Solidariteit met de revolutionaire beweging in Azië is altijd een fundament van onze politiek geweest en zal dat altijd blijven, al zijn we het niet altijd eens met wat ze zeggen. Dit geldt met name voor de huidige pretentie van de Chinese CP dat zij het centrum zou zijn van de communistische beweging. We hebben afgerekend met de opvatting dat ergens een centrum zou kunnen zijn, in Moskou, Peking of waar dan ook."

(onderstreping dzz.)

In een artikel in "De Waarheid" van 13 oktober j.l. werd deze kritische uitlating van Bakker aan het adres van de Chinese CP nog eens nadrukkelijk beklemd en als volgt aangevuld:

"Als er kritiek op het Chinese standpunt geoefend moet worden, dan is dat juist dáár, waar de neiging te bespeuren is om de vroegere Chinese revolutionaire ervaringen los te maken van de Chinese werkelijkheid en te veralgemenen, b.v. van toepassing te verklaren op andere landen en ook op de kapitalistische landen van Europa."

(onderstreping dzz.)

Uit deze formulering blijkt duidelijk dat de CPN met bovenvermelde kritiek op de Chinese CP geen principiële zaken aan de orde wil stellen, maar slechts haar eigen autonomie wil beschermen. Het "Waarheid"-artikel liet dan ook uitkomen alleen déze soort kritiek "geoorloofd" te achten, maar een "onaanvaardbaar" te moeten uitspreken over "bespiegelingen die kennelijk ten doel hebben de zogenaamde ideologische discussie verder de weg op te drijven van inmenging in binnenlandse toestanden en interne partijverhoudingen in andere landen". Voorbeelden van deze laatste soort "ongoorloofde" kritiek gaf het artikel in enkele uitspraken van secretaris van de Oostduitse CP (SED), die in het partijblad "Neues Deutschland" o.m. zou hebben opgemerkt:

"De Chinese leiders verleidden functionarissen van de CP van Indonesië tot het voeren van een politiek die de Indonesische reactie het voorwendsel en de mogelijkheid bood tot het bloedige verslaan van onze Indonesische broederpartij."

"Een nieuw dieptepunt in de beschouwingen van de SED over deze kwestie", zo luidde het scherpe commentaar in "De Waarheid" op deze visie van de SED-secretaris.

In dit soort polemieken over de "autonomie van de CP'en" is het steeds weer de sterk aan Moskou gebonden SED waartegen de CPN het heftigst fulmineert. Gedeeltelijk is dit een gevolg van het feit dat Paul de Groot c.s. achter elk optreden van de SED de hand van de CPSU vermoeden, gedeeltelijk ook van het bestaan van enkele smeulende conflict-haarden, zoals het meningsverschil over de taak van de Westduitse KPD en het Allgemeiner Deutsche Nachrichtendienst (ADN)-correspondentschap van de vroegere "Waarheid"-journalist Jan Snellen. Een goed voorbeeld hiervan geeft het met verontwaardiging geladen artikelje, dat partijbestuurder Frits Dragstra in "De Waarheid" van 8 oktober j.l. plaatste over het optreden van een Oostduitse televisieploeg in Zuid-Limburg. Dit team kwam, in verband met de NAVO-vestiging in deze provincie, interviews opnemen o.m. met Limburgse communisten, een activiteit waaraan de CPN-leiding geen medewerking had willen verlenen. Bovendien be-dienden de Oost-Duitsers zich, aldus Dragstra, "van figuren als Jan Snellen en W.Klinkenberg, waarmee de CPN geen enkele relatie wenst te onderhouden". Alles bijeen vond de Limburgse partijbestuurder het maar "een ongeoorloofde en bijzonder onsmakelijke inmenging" en met weinig gevoel voor proporties vroeg hij zich af "wat in dit verband de ver-

klaringen over de autonomie der partijen waard zijn die eens ook door de SED (DDR) ondertekend werden". (Dragstra doelde hier op de in Moskou opgestelde verklaringen van 1957 en 1960, die door alle CP'en werden onderschreven.)

Ook CPN-voorzitter Paul de Groot heeft onlangs weer een bijdrage aan de "autonomie-image" van zijn partij geleverd. Op zijn initiatief publiceerde "De Waarheid", eind september j.l., in twee afleveringen, een uitvoerig uittreksel van een beschouwing over de Februaristaking (1941), die de Rus schreef in het blad "Nieuwe en nieuwste geschiedenis", een uitgave van het historisch instituut van de Sowjet Akademie van Wetenschappen. Op zichzelf is het artikel van interessant wegens de aandacht die hij besteedt aan de (z.i. beslissende) rol van de CPN in de Februaristaking. Opmerkelijk is het dat hij de tekst van het beroemde pamflet "Staakt, staakt, staakt" toeschrijft aan Paul de Groot, een punt waarover in en buiten communistische kring in Nederland de meningen nogal verdeeld zijn.

In een vraaggesprek in "De Waarheid" van 30 september j.l., bevestigde de CPN-voorzitter dat er door de officiële Sowjet-geschiedschrijvers (waar hij kennelijk niet toe rekent) tot op heden geen aandacht is geschonken aan het optreden van de CPN in de Februaristaking, "omdat deze als een soort disciplinebreuk werd beschouwd, uitgaande van de stelling dat alle bij de Komintern aangesloten partijen de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie hadden moeten volgen" (i.c. het Russisch-Duitse niet-aanvalspact van augustus 1939). De CPN had echter een autonome houding, zo vervolgde De Groot, en zij heeft de Februaristaking bewust georganiseerd toen de situatie in eigen land dit noodzakelijk maakte.

Het zou te ver voeren om in dit bestek deze geschied-verdraaiing van de CPN-voorzitter gedocumenteerd te weerleggen. Volstaan moge worden met de vaststelling dat de CPN in die jaren geheel handelde volgens de Kominternrichtlijnen, die de werkstaking voorschreven als het middel bij uitstek waarvan de communisten in de bezette en niet-bezette landen zich moesten bedienen om te ageren tegen de "onrechtvaardige, imperialistische oorlog". Het drama van de deportatie der joden was daarbij voor de CPN-leiding (anders dan voor vele individuele communisten) een bijkomende factor.

De pro-Chinese oppositie

Zonder dat er in "De Waarheid" ruchtbaarheid aan is gegeven, zijn drie bestuursleden van het "Marxistisch-Leninistisch Centrum Nederland" (MLCN), t.w. politiek-secretaris Nico Schrevel, propagandasecretaris en , op 29 september j.l. door hun Rotterdamse CPN-afdeling geroyeerd. Hiermede is de topleiding van de pro-Chinese oppositie uit de CPN verwijderd (het bestuur van de "Rode Vlag"-groep, Chris Bischoff c.s., was immer al in 1965 geroyeerd), hetgeen in feite betekent dat deze oppositie haar slagkracht binnen de CPN heeft verloren.

Naar het zich laat aanzien zullen deze royementen echter niet van invloed zijn op het "revolutionaire élan" van de MLCN-leiders, die zich immers gesteund weten door hun "hooggeëerde, geliefde voorzitter Mao Tse-toeng". In deze snorkende terminologie werd de Chinese dictator namelijk toegesproken door de "internationale secretaris" van het MLCN, in het septembernummer van het uiterlijk keurig verzorgde maandblad "De Rode Tribune". Hier en daar kon deze MLCN-functionaris zelfs zijn ontroering nauwelijks bedwingen, zo bijvoorbeeld waar hij zich richtend tot Mao uitriep:

"We willen dat U weet, dat alle Nederlandse arbeiders, verenigd in het Nederlandse Marxistisch-Leninistisch Centrum, U van ganser harte liefhebben en U beschouwen als hun ereleider."

Het is niet aannemelijk dat zulke staaltjes van extatische persoonsverheerlijking ook zelfs maar door de meest fervente Nederlandse revolutionair serieus zullen worden genomen. Indien Schrevel c.s. dan ook in de toekomst hun pro-Chinese groep als een partij willen gaan presenteren (en na de bovenvermelde royementen is er eigenlijk geen ander alternatief), dan is het niet waarschijnlijk dat zij met dit soort propaganda - hoezeer ook financieel gesteund door de Chinezen - enig succes zullen boeken.

H O O F D S T U K III

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Agitatie tegen de NAVO

In navolging van de CPN dragen ook de communistische frontorganisaties hun steentje bij in de agitatie tegen de voorgenomen vestiging van AFCENT (NAVO) in Limburg.

Zo heeft het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV) twee jeugdappèls op het programma staan, waar tegen deze vestiging gedemonstreerd zal worden. Het eerste is gepland voor 12 november a.s. in Emmen en is bestemd voor jongeren uit het noorden en oosten des lands. Men hoopt op 4 à 500 deelnemers. Op 20 november volgt een jeugdappèl in Amsterdam, waar 1300 - 1400 jongeren worden verwacht. Deze moeten komen uit de hoofdstad zelf en uit het westen en het centrum van het land. Het is de bedoeling, dat op beide manifestaties ook gedemonstreerd wordt voor het vertrek van de Amerikaanse "agressors" uit Zuid-Vietnam en voor solidariteit met de "vooruitstrevende" Indonesische jeugd. Zowel in Amsterdam als in Emmen zal voorzitter van het communistische jeugdverbond, spreken. Het tweede gedeelte van de appèls zal gevuld worden met het optreden van bekende artiesten. Het ANJV is van plan de Amsterdamse bijeenkomst te besluiten met een mars door de binnenstad, uiteraard onder het meevoeren van leuzen.

Het was oorspronkelijk de bedoeling de appèls alleen te organiseren in verband met de gebeurtenissen in Vietnam en Indonesië. Dat blijkt uit de eerste versie van het actieprogramma voor het ANJV-winterwerk, dat kennelijk in augustus 1966 werd opgesteld. Toen wisten de jonge communisten nog niets van een spoedige vestiging van een NAVO-onderdeel in Zuid-Limburg. Volgens die versie was het de bedoeling om (pas) in het voorjaar van 1967 een actie op touw te zetten tegen de Duitse kernbewapening en eventuele NAVO-vestigingen in ons land. Men wilde daartoe een grote demonstratie organiseren, die 2 à 3 dagen zou duren. In het kader van deze demonstratie zou men o.a. in Soesterberg, Volkel en Budel willen betogen. Dit plan komt in de definitieve tekst van het winterprogramma evenwel niet meer voor. Afgewacht zal moeten worden of het ANJV het plan geheel over boord geworpen heeft.

De a.s. NAVO-vestiging in Zuid-Limburg en vooral de benoeming van de Westduitse generaal tot commandant van AFCENT, vormden aanleiding tot een demonstratie op 22 oktober j.l. te Heerlen, georganiseerd door de Limburgse Gespreksgroep voor de Vrede. Deze groep werd in mei 1964 opgericht en was sedertdien vooral actief door het organiseren van enkele - in hoofdzaak tegen de oorlog in Vietnam gerichte - protestmarsen en openbare bijeenkomsten. Ofschoon in de gespreksgroep zowel communisten als niet-communisten zitting hebben, geven de eerstgenoemden de toon aan, hetgeen vooral kan worden toegeschreven aan hun grote activiteit en aan hun bereidheid om zich persoonlijk in te zetten. Naast de CPN-districtsbestuurder

(een van de oprichters van de groep), treedt vooral het Heerlense CPN-gemeenteraadslid Frits Dragstra - lid van het Dagelijks Bestuur der CPN - op de voorgrond. De CPN had ditmaal in het gehele land op uitgebreide schaal propaganda voor de demonstratie gemaakt. Geen wonder dan ook dat het CPN-districtsbestuur te Amsterdam vier bussen met deelnemers bijeen wist te brengen. Tijdens de demonstratie werden delegaties opgemerkt van verschillende communistische hulporganisaties, zoals het "Nederlands Auschwitz Comité", "Verenigd Verzet '40-'45" en de "Nederlandse Vredesraad". In de stoet liepen verder Marcus Bakker en Henk Hoekstra mee, respectievelijk leider van de CPN-fractie in de Tweede Kamer en CPN-partijsecretaris. Aan het slot van de bijeenkomst werd een "verklaring" aangenomen - zo meldde "De Waarheid" op 24 oktober in een uitgebreid verslag over de actie - welke gericht was aan het adres van de regering, de leden van de Eerste en Tweede Kamer en van de Provinciale Staten van Limburg. Hierin wordt gesteld, dat de vestiging van een NAVO-onderdeel in Limburg door alle deelnemers aan de demonstratie van de hand wordt gewezen. Verder wordt in de verklaring de persoon van generaal "onaanvaardbaar" genoemd, terwijl het "Westduits streven naar kernwapens" als "een groot gevaar voor de vrede" wordt gekenschetst.

Agitatie inzake Vietnam

Zoals reeds werd gemeld (zie MO 7/8 - 1966, pag. 29), startte het Jongerencomité Vietnam op 24 augustus j.l. met een geldinzamelingsactie om, ten behoeve van de burgerbevolking van dat land, plastic

(10 km aan-de-rol) te kunnen kopen. Ook wilde men een deel van het geld gebruiken voor de aanschaf van bandrecorders, filmtoestellen en schrijfmachines, ten dienste van het onderwijs in de "bevrijde" gebieden. Het was de bedoeling om de campagne eind september af te sluiten.

Tijdens een op 1 oktober j.l. in Amsterdam gehouden demonstratie (aan het eind van de Vietnamweek, die speciaal voor deze actie was georganiseerd), riep , voorzitter van het ANJV, de aanwezigen op om de inzameling voort te zetten. Hij kondigde zelfs een huis-aan-huiscollecte aan, die op 4 oktober zou beginnen. Hieruit kan worden afgeleid, dat het resultaat van de actie ver beneden de verwachting was gebleven. Eind oktober was de actie nog steeds niet afgesloten: men bleek toen nog 2000 gulden tekort te komen.

In "De Waarheid" van 4 oktober verscheen een publicatie met een vijftal adressen, waar men zich voor de collecte kon opgeven. Slechts een van deze adressen behoorde aan een niet-communist toe. Behalve dat het ANJV bij de inzamelingsactie zijn beste beentje voorzette en door middel van een circulaire oproep om per afdeling een bandrecorder en een aantal meters plastic te "adopter", ontplooiden de communistische jongeren ook zelfstandig nog activiteiten. Zo verkochten zij tegels à f. 1,50 per stuk, met de beeltenis van een enige jaren geleden terechtgestelde jonge Vietnamees, solidariteitsbonnen ad f. 1,-- en een brochure getiteld "Vrede alleen door vrijheid in Vietnam". De tegels werden in Tsjecho-Slowakije vervaardigd. Dit laatste is niet zo vreemd, als men bedenkt, dat zich in dat land vertegenwoordigers van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront bevinden en dat het ANJV met hen contact had.

De indruk bestaat, dat de jonge communisten niet alleen bij de overige, in het jongerencomité georganiseerde, jeugd- en studentengroepen een goede indruk hebben willen maken, maar zeker ook bij het Bevrijdingsfront. In dit verband moge worden herinnerd aan het feit, dat het ANJV op 8 juni 1966 op eigen houtje enkele kisten met medicamenten naar Vietnam zond en dat dit gebeurde omstreeks dezelfde tijd, dat naar Sofia vertrok om daar deel te nemen aan een WFDJ-congres, waar vermoedelijk ook vertegenwoordigers van de Vietnamese jeugdorganisatie zijn geweest.

Ook buiten Amsterdam doen de communisten overigens door hun inzet ten gunste van (Noord-)Vietnam van zich spreken. Nijmegen bijvoorbeeld is het toneel geworden van periodieke Vietnam-demonstraties,

georganiseerd door het "Nijmeegse Vietnamcomité". Dit comité is in 1965 voortgekomen uit het "Centrum ter verbreiding van de vredesgedachte", waarin zowel communisten als niet-communisten zitting hadden. Ook het huidige comité herbergt personen van uiteenlopende politieke en levensbeschouwelijke richting, doch de communisten onder hen - met name _____, politiek-secretaris van de CPN te Nijmegen - spelen de belangrijkste rol. Na in 1965 en begin 1966 enkele Vietnamavonden georganiseerd te hebben, is het comité in augustus van dit jaar overgegaan tot het organiseren van zgn. "stille protestmarsen" tegen de oorlog in Vietnam. De opzet is om deze marsen - evenals in de hoofdstad - op elke derde zondag van de maand te doen plaatsvinden. Weliswaar wordt de politie op de hoogte gebracht van het voornemen daartoe, doch vergunningen worden niet aangevraagd.

Op internationaal niveau zijn in de afgelopen maand eveneens weer de nodige Vietnam-activiteiten ontplooid. Verscheidene internationale communistische (mantel)organisaties betrokken de kwestie Vietnam in hun activiteiten. Zo publiceerde de "Wereldvredesraad" (WVR) een "zwartboek" m.b.t. de Vietnamese oorlog, dat als bijlage bij het WVR-"bulletin" werd verspreid. Het "Internationaal Instituut voor de Vrede" (IIV) te Wenen, een mantelorganisatie van de WVR, was in de persoon van haar vice-president prof. _____ (secretaris van de WVR) vertegenwoordigd op het 51ste "Esperantisten-congres", dat in augustus j.l. te Boedapest gehouden werd. Op dit congres vond een voorstel om tot nauwere samenwerking met het IIV te komen v.w.b. "de strijd tegen de Amerikaanse agressie in Vietnam", algemene instemming. In dit verband moge nog gewezen worden op het feit, dat de relatie tussen de Esperantisten-beweging en de WVR niet van vandaag of gisteren is, zoals blijkt uit een resolutie, welke tijdens het onderhavige congres in een der commissies werd aangenomen. Hierin wordt namelijk o.m. gesteld:

"Die Weltbewegung der Esperantisten, die Kollektivmitglied des Internationalen Instituts für den Frieden ist, hält eine Förderung der ständigen Zusammenarbeit und der Kontakte zwischen den beiden Organisationen für ausserordentlich wichtig."

Tenslotte zij nog vermeld, dat ook de "Internationale Democratische Vrouwen Federatie" (IDVF) op de door haar georganiseerde "Wereldconferentie ter verdediging van het kind" (3-6 oktober in Stockholm) en de "Internationale Organisatie van Journalisten" (IOJ) b.g.v.

haar 6de congres (6-15 oktober in Oost-Berlijn) bijzondere aandacht hebben geschonken aan de oorlog in Vietnam, hetgeen o.m. in enkele resoluties resulteerde.

8ste NVB-congres in voorbereiding

De kwestie Vietnam zal eveneens aan de orde komen op het 8ste congres van de (communistische) "Nederlandse Vrouwenbeweging" (NVB), dat op 5 en 6 november a.s. te Amsterdam zal worden gehouden. De NVB heeft weinig twijfel laten bestaan aangaande het standpunt, dat zij inzake Vietnam op dit congres zal innemen. In de onlangs verschenen "toelichting op de congres-agenda" wordt namelijk gesteld:

"De Nederlandse Vrouwenbeweging zal de solidariteitscampagne voor het Vietnamese volk voortzetten en van de Nederlandse regering blijven eisen, dat zij zich distancieert van de Amerikaanse oorlogspolitiek en van de Amerikaanse regering eist, dat zij de Amerikaanse troepen uit Vietnam terugtrekt".

Vietnam is overigens niet het enige onderwerp, waarmee het NVB-congres zich zal gaan bezighouden. Onder het motto "bescherming en verbetering van ons bestaan" zullen alle bekende communistische actiethema's de revue passeren: strijd tegen de duurte en voor hoger loon, tegen het Westduits streven naar kernwapens en tegen de toenemende Duitse invloed in de NAVO, voor afschaffing van de hoge belasting op extra beloningen, voor vermindering van de bewapeningslasten, tegen de vestiging van een NAVO-commando op Nederlands grondgebied enz. Het is te verwachten, dat deze punten vooral aan de orde zullen komen in de officiële "congresrede", welke zal worden uitgesproken door Annie van Ommeren-Averink, politiek-secretaresse van de NVB en lid van het CPN-partijbestuur.

Uiteraard staan ook een aantal huishoudelijke punten op de congres-agenda, zoals een verslag van de werkzaamheden sedert het vorige congres (1964), de verkiezing van een nieuw Hoofdbestuur, alsmede een voorstel om de prijs van het NVB-orgaan "Vrouwen voor Vrede en Opbouw" én de contributie drastisch te verhogen. Dit voorstel wordt door het NVB-Hoofdbestuur gemotiveerd met een verwijzing naar de stijging van de kosten (o.m. door de "bijzonder hoge posttarieven") en naar het teruglopen van het aantal abonné's. Hoewel in dit verband slechts wordt gesproken van een "gebrek aan financiën", is het bekend, dat de

financiële situatie van de NVB al geruime tijd uiterst precair is.

De OPSJ in concurrentie met "Provo"

Sinds september 1966 heeft de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ), haar periodiek "Spektakel" een nieuw jasje aangemeten. Uiterlijk lijkt het blad nu opvallend veel op het "Provo"-maandblad. Gebleken is, dat de verkoop daardoor enorm is gestegen en naar men zegt zelfs verzesvoudigde. Ook wat de verkoop-"techniek" betreft, heeft de OPSJ blijkbaar van de provo's geleerd. Behalve dat er veel meer dan voorheen bij de scholen wordt gevent, staan OPSJ'ers thans ook, evenals de provo's op het Leidseplein. De dagelijkse leiding van deze communistische scholierenorganisatie gaf in een eind oktober verschenen bulletin de plaatsen, data en uren aan waar colportage diende plaats te vinden. Het is nog niet bekend of de OPSJ'ers, evenals dat het geval is met de provo's, een gedeelte van de verkoopprijs in eigen zak mogen steken.

Ook de inhoud van het periodiek is veranderd. Werden voorheen voornamelijk kinderachtige verhaaltjes opgenomen, thans komen meer "serieuze" onderwerpen aan de orde. Zo verscheen in het septembernummer een uitvoerig artikel (van acht bladzijden) over de theorieën van de provo's en het standpunt van de OPSJ ter zake. Het valt op, dat de communistische schrijver zich daarin van eenzelfde jargon probeert te bedienen als de provo's in hun artikelen doen.

In "De Waarheid" van 20 oktober j.l. verscheen een wat late, maar toch lovende reactie op de veranderingen van en in het OPSJ-blad. Wellicht hebben de oudere communisten aanvankelijk nog de kat wat uit de boom willen kijken, alvorens zich in waarderende woorden over deze nieuwe opzet uit te laten

Waarschijnlijk hebben de communistische jeugdleiders met deze plagiatachtige gedaanteverandering van "Spektakel" niet allereerst de bedoeling om financiële successen te behalen - hoe welkom die ook mogen zijn - maar bovenal om de provo's op propagandistisch gebied de wind uit de zeilen te nemen en de op "Provo" georiënteerde massa te attenderen op de OPSJ en haar (communistische) doeleinden.

Cultuur

Culturele uitwisseling tussen Nederland en de Sowjet-Unie

In de Nederlandse pers is de laatste tijd veel aandacht besteed aan enkele Sowjet-Russische culturele manifestaties in Nederland. De tentoonstelling "Historische schatten uit de Sowjet-Unie", die van 16 september tot 20 november 1966 wordt gehouden in het Haagse Gemeentemuseum, heeft goede recensies gekregen en de Amsterdamse première van het Russische staatscircus "Circus op het ijs" is enthousiast ontvangen.

Het Russische staatscircus - dat met ongeveer 55 artiesten en 30 andere medewerkers op 28 oktober in Nederland arriveerde en op 11 december weer vertrekt - gaat van Amsterdam naar Leeuwarden en beëindigt zijn tournee begin december in Utrecht. Het optreden in Utrecht is vooral tot stand gebracht door bemoeiingen van de Utrechtse studentenvereniging Unitas, die begin november haar elfde lustrum viert onder het motto "Tussederusse".

De Russen tussen "Tussederusse"

Bij de voorbereiding van haar "Tussederusse-lustrum" - bedoeld als tegenhanger van het "Jimmy Walker-lustrum" van het Utrechts Studentencorps - heeft het Utrechtse Unitas een welhaast overweldigende belangstelling en medewerking gekregen van Russische zijde. Die belangstelling is allereerst te verklaren uit de omstandigheid dat de Russen, aan de vooravond van de afsluiting van een cultureel verdrag met Nederland, in ons land zoveel mogelijk "goodwill" willen kweken.

Een door Unitas tot de Russen gerichte uitnodiging tot deelneming aan het lustrum van Russische studenten wordt van Russische zijde op bijzonder royale wijze beantwoord door de uitzending naar Utrecht niet alleen van enkele tientallen studenten en een viertal hoogleraren, doch tevens van een tweetal delegaties van toeristen en intellectuelen.

In het kader van het Unitas-lustrum komen voorts de Russische dirigent en de violist naar Utrecht om op te treden met het Kunstmaandorkest en speelt het voetbalelftal "Dynamo" uit

Minsk een drietal wedstrijden tegen respectievelijk ADO, DWS en DOS.

Spectaculair tenslotte is ook een "teach-in" over de communicatie tussen Oost en West, onder voorzitterschap van prof.

met als forum-leden onder anderen prof. K. van het Reve, slavist, en W. Hulst, secretaris van de Vereniging Nederland-USSR en directeur van het reisbureau Vernu.

Wim Hulst is in de afgelopen maanden enkele malen naar de Sowjet-Unie en Oosteuropese landen gereisd om het Vernu-reisprogram voor deze winter en voor volgend jaar voor te bereiden. Het zou niet onaardig zijn, wanneer hij gelegenheid kreeg op het lustrum in Utrecht nu eens iets te vertellen over de activiteiten van zijn vereniging en over de reizen, die door Vernu worden georganiseerd. Voor Hulst en voor de Russen zou dit tot op zekere hoogte als een genoegdoening kunnen gelden voor het verbod, dat Hulst zeer onlangs van CPN-zijde werd opgelegd om op het "Waarheid"-festival reclame te maken voor zijn vereniging en voor Vernu-reizen naar de Sowjet-Unie!

H O O F D S T U K I V

ANDERE GROEPERINGEN

Agitatie tegen de NAVO

Nederland

Naast de kwestie Vietnam is ook de vestiging van het NAVO-hoofdkwartier AFCENT in Limburg - en daarmee de komst van de Duitse generaal - een object van voortdurende agitatie voor de PSP.

Zo belegde de plaatselijke afdeling in Utrecht op 6 oktober j.l. een openbare protestbijeenkomst, die echter, tegen de verwachting der organisatoren, slechts circa 35 bezoekers trok, voor het grootste deel PSP-leden. Op deze bijeenkomst werden fotocopies van stukken - naar verluidt aan Oostduitse bronnen ontleend - tentoongesteld, welke bedoeld waren om het Nazi-verleden van enkele hoge Westduitse autoriteiten aan te tonen. Het in de Duitse taal gestelde materiaal was evenwel zo onoverzichtelijk gerangschikt, dat het nauwelijks enige belangstelling trok. Ook de uitgenodigde pers schitterde - op een uitzondering na - door afwezigheid. De hoop der Utrechtse organisatoren om deze tentoonstelling door middel van brede publiciteit tot een sensationeel gebeuren te maken, ging hierdoor en tengevolge van de afzijdigheid der politie niet in vervulling.

Meer geslaagd mag de door de PSP-leiding op 8 oktober in Amsterdam georganiseerde landelijke demonstratieve mars heten, hoewel ook hier het aantal deelnemers (ca. 900) beneden de verwachtingen bleef. Behoudens een klein incident verliep deze toegestane manifestatie ordelijk en rustig. Het bedoelde incident werd uitgelokt door een aantal jongeren, met in hun midden de bekende provo Roeland H.G. v. Duyn, die in strijd met de vergunningsvoorwaarden bepaalde leuzen meevoerden en spreekkoren aanhieven. Zij stoorden zich niet aan het verzoek van de PSP-leiding zich conform de voorschriften te gedragen, waarop een twaalf tal hunner, onder wie Van Duyn, door de politie werd aangehouden en uit de stoet verwijderd.

Hoewel de PSP-organisatoren zich van het optreden dezer jongeren distancieerden, vonden zij de arrestaties toch laakbaar.

Zij gaven aan hun verontwaardiging lucht in een protesttelegram aan de burgemeester, waarin men zich o.m. keerde tegen "het op willekeurige wijze arresteren van deelnemers".....

Daarnaast stuurde de partij-leiding namens de deelnemers aan de mars een telegrafisch protest aan Ministerraad en Volksvertegenwoordiging tegen: de vestiging van een NAVO-onderdeel h.t.l., zonder dat het parlement daaraan zijn goedkeuring had gehecht.

De onderhavige, aan de CPN onwelgevallige PSP-demonstratie werd in een minuscule berichtje in "De Waarheid" van 10 oktober aangeduid als een "optocht van PSP en OVB", waarmee men naar twee politieke vijanden tegelijk trapte.

Hoe opportunistisch de communisten tewerk gaan bleek echter, toen hun dagblad - twee dagen later - de steun van de CPN toezegde aan de door de PSP ingediende motie tegen vestiging van AFCENT op Nederlands gebied zonder parlementair fiat. Tengevolge van de kabinetscrisis kwam deze motie evenwel niet aan de orde.

Buitenland

In samenhang met de PSP-mars van 8 oktober, organiseerde de "Jeunes Gardes Socialistes", een radicale links-socialistische jongerengroepering in België, op 15 oktober in Luik een internationale betoging tegen de NAVO en de oorlog in Vietnam. Hieraan namen circa 1800 personen deel, onder wie zich vele - klaarblijkelijk communistische en trotskistische - jongeren uit België, Luxemburg, Frankrijk, Engeland (+ 500) en Nederland bevonden. Langs de route verspreidden zij pamfletten en andere lectuur. De communistische deelname aan deze manifestatie was zo evident, dat sommige waarnemers spraken van een appel van jonge Europese communisten. Uit Nederland liepen, voorzover bekend, slechts een 25-tal jongeren in de stoet mede, o.w. enkele representanten van de pro-Chinese "Rode Jeugd Amsterdam".

Naar schatting 150 jeugdige aspirant-betogers van de PSP, PSJW en Socialistische Jeugd, die in twee bussen op weg waren naar Luik, werden door de Belgische douane aan de grens geweerd, toen duidelijk werd dat zij aan de Luikse demonstratie wilden deelnemen.

Agitatie inzake Vietnam

Internationale Solidariteitsconferentie inzake Vietnam

Met betrekking tot de reeds in het vorige M.O. gereleveerde internationale solidariteitsconferentie tot coördinatie van de materiële hulpverlening aan Vietnam, welke in Brussel werd gehouden, werd een verslag opgenomen in het Nederlandse trotskistenblad "De Internationale" van oktober. Aan dit verslag wordt het volgende ontleend:

Aan de conferentie hebben circa 80 gedelegeerden van een groot aantal Vietnam- en vredesgroeperingen uit voornamelijk Europese landen deelgenomen. (Blijkens andere persberichten waren ook de pacifistische International Confederation for Disarmament and Peace en de Communistische Wereldvredesraad in Brussel vertegenwoordigd.). Als hoofddoel zag men: mobilisering der publieke wereldopinie tegen Amerika, waartoe coördinatie en intensivering der steunverlening aan Noord-Vietnam en aan het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront in belangrijke mate zouden moeten bijdragen. Het zal iedere organisatie vrijstaan die vormen van hulpverlening te kiezen, die met het oog op eigen inzichten en mogelijkheden in eigen land het meest geëigend zijn. Aan trotskistische zijde was men in 't bijzonder geporteerd voor vorming van een internationale brigade van burgerlijke en militaire vrijwilligers.

In het slotcommuniqué riep de conferentie alle organisaties o.m. op om zo groot mogelijke materiële hulp te verlenen aan het Bevrijdingsfront en aan "de Democratische Republiek van Vietnam".

Naar verluidt hebben de trotskisten een sterke greep op het verloop der conferentie en op de daar gesmede plannen gehad.

De Nederlandse trotskisten spoorden de "Aktiegroep Vietnam" en het "Jongerencomité voor Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam" inmiddels reeds aan het voorbeeld te volgen van het in Kopenhagen opgerichte bureau voor werving van vrijwilligers voor Vietnam.

Ter conferentie waaide een overwegend pro-Russische wind, hetgeen o.m. valt af te leiden uit een verslag in het Belgische pro-Chinese blad "La voix du Peuple" van 30 september j.l. Een Peking-gezinde minderheid moest zelfs het veld ruimen.

Aan de aanwezigheid van de Wereldvredesraad kan de wens ten grondslag liggen een vinger in de "Vietnam-pap" te hebben en zo mogelijk enige controle uit te oefenen. Daarnaast zijn er tekenen die erop wijzen, dat men ook aan communistische zijde meer betekenis begint toe te

kennen aan materiële hulpverlening t.b.v. Vietnam. Ook de mogelijkheden voor een internationale vrijwilligersbrigade zou men in dit milieu in zijn beschouwingen hebben betrokken.

"Petitionnement Vietnam"

Het "Petitionnement Vietnam", initiatief van Drs. uit Goes, is op 11 oktober j.l. aan de griffier van de Tweede Kamer ter hand gesteld. Op het moment van de aanbieding waren rond 40.000 handtekeningen onder de petitie ingezameld, hetgeen door de organisatoren als een teleurstellend resultaat wordt beschouwd. De opzet van deze in juli j.l. gestarte actie was immers 100.000 handtekeningen te verwerven.

In verband hiermede heeft Drs. inmiddels het plan opgevat om een miljoen briefkaarten, bedrukt met de tekst van de petitie, door geheel Nederland te verspreiden. Deze kaarten kunnen - ondertekend - worden geretourneerd. Op deze wijze hoopt de initiatiefnemer op korte termijn (vóór eind oktober) alsnog tot een totaal van 100.000 adhaesie betuigingen te komen. Het is evenwel alleszins de vraag of het plan uitvoerbaar zal blijken; zo verklaarde hij zelf tijdens een interview, aangezien een belangrijke deel van de voor de actie benodigde gelden nog ontbreekt.

6e SJ-congres

Op 7, 8 en 9 oktober 1966 hield de links-socialistische Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) in Amsterdam haar jaarlijkse, 6e congres; althans wat het organisatorische deel daarvan betreft. De politieke zaken zullen in november op een aparte bijeenkomst in Rotterdam aan de orde komen.

Kort voor het congres verscheen de zgn. beschrijvingsbrief, waarin het zittende bestuur verantwoording aflegde van het gevoerde beleid. Ook bevatte deze brief voorstellen voor de komende tijd.

In het verslag van de internationaal secretaresse, staat o.m. te lezen dat de Oostduitse (communistische) Freie Deutsche Jugend (FDJ) in januari 1966 eigener beweging contact zocht met de SJ. Bij die gelegenheid vroeg de laatste aan de Oost-Duitsers naar de mogelijkheden van bezoek aan of uitwisseling met de DDR.

Er is niet veel fantasie voor nodig om te begrijpen, dat deze benadering door de Oost-Duitsers kwaad bloed zal zetten bij het ANJV, temeer als men bedenkt, dat de Nederlandse jonge communisten hun pogingen om tot een vorm van samenwerking met de SJ te komen, in het voorjaar van 1965 hebben gestaakt omdat de SJ-activiteiten een - in communistische ogen - al te provocerend karakter hadden. De verhouding tussen de FDJ en het ANJV was, analoog aan die tussen de Oostduitse communistische partij (SED) en de CPN, trouwens al niet te best.

De ANJV'ers zullen waarschijnlijk nog bozer worden, als zij vernemen dat de SJ het plan heeft om geassocieerd lid van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) te worden. Zoals bekend zijn het ANJV en de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ) tot nu toe de enige organisaties uit Nederland, die lid zijn van deze internationale frontorganisatie. Ook heeft een vertegenwoordiger van het ANJV zitting in het Executief Comité van de WFDJ. Het is niet te verwachten, dat deze afgevaardigde er voetstoots accoord mee zal gaan, dat de SJ tot de WFDJ zal worden toegelaten.

Provo-activiteiten

Hoewel het er op gaat lijken, dat de activiteiten van de provo's - zeker op de openbare weg - wat aan het afnemen zijn, kwamen deze van huis uit anarchistische jongeren de laatste maanden ook in het nieuws door zich tegen forse betalingen bereid te tonen "happenings" (gecompleteerd met een politie-optreden daartegen) ten behoeve van buitenlandse t.v.-ploegen op touw te zetten. Dat is al gebeurd met een Westduitse en een Italiaanse ploeg. Een opname door een Engels televisie-team schijnt daarentegen niet te zijn doorgegaan, omdat de Britten van mening waren dat de provo's voor hun "prestaties" een veel te hoge betaling eisten.

Met de periodieken van de "landelijke" provo's, gaat het de laatste tijd minder goed. Zo kwam na het laatste nummer van het "Provo"-maandblad, dat op 15 augustus verscheen, nog geen nieuw uit. Voorts werd de uitgave van het weekblad "Image" na 24 september kennelijk gestaakt.

Op 1 november verscheen wel een nieuw blad op de markt, "Welstaat" geheten. Dit maandblad, dat in Amsterdam uitkomt, wil zich wijden aan de maatschappij van de toekomst. Het eerste nummer van dit 41 pagina's tellende geschrift staat vol met ideeën daarover. Voorzover bekend is

(22-1-1944), een in Amsterdam wonende antiquair, ex de geestelijke vader van. Hij schreef onder het pseudoniem in het laatste nummer van "Image" een antikoningseind artikelje.

In "Welstaat" betoogt hij, dat "provo" de mensen heeft wakker geschud en dat "wij"-nu "wij" wakker zijn- wat meer willen. Hij hoopt, dat de provo's in staat zullen zijn nog iets anders te bieden dan "rookbommen, hasjies, syfilis en agentje pesten". Vooraanstaande provo's, als , Roel van Duyn, , en anderen, roept hij op daaraan mee te werken.

Ook elders verschenen nieuwe provo-bladen, zoals "Lynx" in Den Haag, en een blad van diezelfde naam in Maastricht. De laatste uitgave droeg als ondertitel: "voor provocerend denken". Daarin werden artikeltjes opgenomen over de NAVO-vestiging in Limburg, over de Vietnamese kwestie en over de monarchie, die "een ondemocratische instelling" werd genoemd. De redactie van het Haagse "Lynx" kwam met de politie in aanraking door in het recentelijk verschenen tweede nummer publicaties op te nemen, die beledigend waren voor leden van het Koninklijk Huis.

In september j.l. verscheen voorts in Leeuwarden nog een provocerend blad, genaamd "Por", dat zich een tijdschrift van de "New Left" aldaar noemt en dat progressief, satyrisch en agressief wil zijn.

"Links" biedt PvdA een pasklaar basisprogramma voor '67 aan

Enkele tientallen links-socialistische figuren uit de PvdA hebben - onder leiding van de overwegend trotskistisch georiënteerde redactie van het blad "Links" - op een daartoe op 1 oktober j.l. in Amsterdam belegde bijeenkomst een soort basisprogramma voor de PvdA ontworpen. De daarin vervatte punten zijn in de vorm van moties gegoten, welke hinnenkort op afdelingsvergaderingen der PvdA behandeld moeten worden, ter voorbereiding van het PvdA-congres in 1967. Dit is althans de opzet der initiatiefnemers. "Links" beoogt met dit program een praktische bijdrage te leveren in de strijd tot radicalisering der partij-politiek.

Op het gebied van de buitenlandse politiek bepleit het onderhavige groepje o.m.

- vermindering van de spanningen in Midden-Europa door geleidelijke

inkrimping der bewapening;

- erkenning van Oost-Duitsland en Oder-Neisse-grens;
- een verdrag tegen de spreiding van kernwapens onder gelijktijdige veroordeling van de Westduitse aanspraken op deze wapens;
- uittreding van Nederland uit de NAVO in 1969, in verband waarmede huisvesting van onderdelen daarvan in Nederland wordt afgewezen;
- een oplossing van het Vietnam-conflict op basis van de vier punten van het Jongerencomité voor Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam.

Als belangrijkste binnenlandse onderwerpen worden genoemd:

- onverkort stakingsrecht (ook voor ambtenaren);
- nationalisatie van de Nederlandse grond.

Van het PvdA-congres wordt de uitspraak verlangd, dat de partij slechts dan aan de regering mag deelnemen, wanneer vóór de Tweede Kamer-verkiezingen een verkiezingsprogramma bekend zal zijn gemaakt, waarin enkele belangrijke structuurhervormingen zijn vervat en wanneer deze in het volgende regeringsprogramma zouden worden opgenomen.

STAKINGSOVERZICHT OKTOBER 1966

Bedrijf : N.V. Werkspoor (Utrecht).
Aanleiding : proteststaking tegen voorgenomen ont-
slagen.
Inmenging vakbonden : besprekingen met directie gaande.
Resultaat : ontslagen opgeschort.
Aantal werknemers : --
Aantal stakers : algemeen.
Duur staking : 12 oktober 1966 (tot + 14.00 uur).

A G E N D A

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
herfst 1966	Int.Conf."ter ondersteuning van de Spanjaarden die strijden voor beëindiging van de gevolgen van de burgeroorlog".	Parijs	Comité Français Pour l'Espagne.
5 en 6 nov.1966	Congres Ned.Vrouwen Beweging, tevens viering 20-jarig bestaan.	Amsterdam	Ned.Vrouwen Beweging.
dec. 1966	Conferentie voor strijd tegen de monopolies op nationaal en internationaal niveau.	Boedapest	Wereld Vakverbond.
23, 24 en 25 dec. 1966	11e congres ANJV.	Amsterdam	Alg.Ned.Jeugdverbond.